НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 47-254-ОН-156
Дата 04 / 04 2022

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н НИКОЛА МИНЧЕВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ
Г-Н МИЛЕН МАТЕЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасям аргументирано предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, No 47-202-01-12, внесен от Министерски съвет на 02.03.2022 г., както следва:

I. Параграф 32 да се отхвърли.

II. В параграф 41, ал. 2-5 да отпаднат, като на тяхно място да се създадат нови ал. 2 и ал. 3 със следното съдържание:

(2) В 14-дневен срок от влизане на закона в сила, съдиите подават заявление до Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет за преназначаване в окръжен, съответно в апелативен съд или заявяват желание да бъдат възстановени на длъжността, която са заемали преди назначаването си в Специализирания наказателен съд, съответно в Апелативния специализиран наказателен съд .

(3) В 30-дневен срок след изтичане на срока по ал.2, Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет преназначава съдиите, считано от влизане на закона в сила.

III. В параграф 42, ал. 2-5 да отпаднат, като на тяхно място да се създадат нови ал. 2-5 със следното съдържание:

(2) В 14-дневен срок от влизане на закона в сила, прокурорите подават заявление до Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет за преназначаване в окръжна, съответно в апелативна прокуратура или заявяват желание да бъдат възстановени на длъжността, която са заемали преди назначаването си в Специализираната прокуратура, съответно в Апелативната специализирана прокуратура.

(3) Следователите от Следствения отдел в Специализираната прокуратура се преназначават в следствените отдели на окръжните прокуратури при условията и по реда на чл.194, ал.1.

(4) В 14-дневен срок от влизане на закона в сила, следователите подават заявление до Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет за преназначаване в окръжна прокуратура или заявяват желание да бъдат възстановени на длъжността, която са заемали преди назначаването си в Следствения отдел на Специализираната прокуратура.

(5) В 30-дневен срок след изтичане на срока по ал.2, Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет преназначава прокурорите и следователите, считано от влизане в сила на закона.

IV. Параграф 46 да се измени, както следва:

Въззивните наказателни дела пред Апелативния специализиран наказателен съд по които не е проведено заседание по чл.327 от НПК, в 14-дневен срок от влизането в сила на закона се изпращат по подсъдност на съответните апелативни съдилища.

V. Параграф 47, ал. 1 да се измени, както следва:

С влизането в сила на закона въззивните наказателни дела пред Апелативния специализиран наказателен съд по които е проведено заседание по чл.327 от НПК, стават подсъдни на Софийския апелативен съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието.

VI. Параграф 52 да се измени, както следва:

Започналите, но неприключили към датата на влизането в сила на закона конкурси за назначаване в органите на съдебната власт, които се закриват, се прекратяват **само за тези органи.**

VII. Параграф 53 да се измени, както следва:

Започналите, но неприключили към датата на влизането в сила на закона атестационни процедури във връзка с обявени конкурси за назначаване в органите на съдебната власт, които се закриват, се прекратяват, **ако участието в конкурс се отнася само за тези органи или ако атестацията не е изготвена.**

VIII. Параграф 60 да се отхвърли.

IX. Параграф 61 да се измени, както следва:

От текста да отпадне параграф 32.

МОТИВИ

По предложенията свързани с параграф 32 и 61:

Според действащата понастоящем редакция на чл. 225, ал. 4 от ЗСВ (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2020 г.), при последващо освобождаване от длъжност съдията, прокурорът, следователят, членът на Висшия съдебен съвет, главният инспектор и инспекторът от Инспектората на Висшия съдебен съвет получава обезщетение в размер на разликата между размера на полученото обезщетение по ал. 1 и размера на обезщетението, определено към датата на последващото освобождаване. Нормата регламентира еднакво третиране на всички членове на ВСС и на ИВСС по отношение правото им да получат разликата между размера на обезщетението по ал. 1, което са получили при освобождаването си от тези длъжности, за да встъпят като членове на тези два органа и обезщетението към датата на приключване на мандата им като техни членове. Действащата понастоящем редакция на ал. 4 предвижда такова право и по отношение на членовете на ВСС и ИВСС, включително и когато те са навършили пределната възраст от 65 години по чл. 125, ал. 3, т. 1 от Конституцията на Р. Б. по време на изпълнението на мандата им като членове на тези органи, поради което за тях не съществува възможност да бъдат възстановени на магистратската длъжност, от която са избрани в тези органи. Съгласно редакцията на § 32 от проекта на ЗИДЗСВ, в чл. 225, ал. 4 след думата „прокурорът“ се добавя съюзът „и“, а думите „членът на Висшия съдебен съвет, главният инспектор и инспекторът от Инспектората на Висшия съдебен съвет“ се заличават. При тази редакция на разпоредбата, правото да получат разликата се запазва само за онези членове на споменатите органи, *които ще бъдат възстановени на магистратска длъжност,* дори за един незначителен период (напр. за една седмица или за 1 месец), но се отнема на онези, които по обективни причини- навършване на 65-годишна възраст, докато са били членове на тези органи, не могат да бъдат възстановени на магистратските си длъжности. Междувременно, част от членовете на тези органи вече са придобили това право въз основа на действащата понастоящем редакция на чл. 225, ал. 4 от ЗСВ (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2020 г.) *преди внасянето на законопроекта,* с навършване на 65-годишна възраст, настъпило по време на мандата им като членове на ВСС или ИВСС, с което е преклудирано правото им да бъдат възстановени на заеманата преди това длъжност на съдия, прокурор или следовател, с което са придобили правото си да получат разликата при прекратяване изпълнението на функциите им като членове на ВСС и ИВСС, което са очаквали да упражнят с

преустановяване осъществяването на функциите им като членове на тези органи. Съгласно § 61 от ЗИДЗСВ, нормата на § 32, с която се приема новата редакция на чл. 225, ал. 4 от ЗСВ, влиза в сила от деня на обнародването, т.е. преди настоящите членове на ВСС и на ИВСС да са преустановили изпълнението на функциите си.

Основен принцип на правовата държава е забраната да се отнемат със закон права, които вече са възникнали в полза на техните носители. По същество с предлаганото изменение на чл. 225, ал. 4 от ЗСВ в § 32 от ЗИДЗСВ *се отнемат, при това с обратна сила, вече възникнали права* на онези членове на ВСС и ИВСС, които са навършили 65-годишна възраст по време на осъществяване на функциите си в споменатите конституционно установени органи, при това преди евентуалното приемане на ЗИДВСС, което е недопустимо.

По предложенията свързани с параграф 41, 42 и 60:

Законопроектът въвежда процедури, които не съществуват при закриване на общи съдилища и прокуратури. Такива процедури не съществуват и при преназначаване на магистрати.

Създаден е друг ред за откриване на щатни бройки, ограничаване на преназначаването на съдии само до наказателни отделения, както и са предвидени допълнителни критерии единствено и само за преназначаваните специализирани съдии, прокурори и следователи несъществували никога за общите съдилища, като някои критерии се въвеждат за първи път в устройствения закон на съдебната власт –последна комплексна оценка от атестирането, продължителност на стажа в системата на съда и общия юридически стаж, както и предходно заеманата съдийска длъжност в съда, за който е подадено заявлението.

Предвидена е процедура за принудително преназначаване на място, без съобразяване с желанието и съгласието на матистрата.

Алинеите на **§ 41 и § 42** от законопроекта, които се предлага да отпаднат, противоречат на:

- Хартата на основните права на Европейския съюз, според която всеки има право да работи и да упражнява свободно избрана или приета професия;

-чл.6 от Международният пакт за икономически, социални и културни права (1966), според която всеки има право да работи, включително и правото да изкарва прехраната си с работа, която е свободно избрана и приета;

- чл.6 и чл.48, ал.3 от Конституцията на Република България, съобразно които не следва да се допускат никакви ограничения на правата, основани на общественото

положение на засегнатите лица, както и правото на свободен избор на професия, което включва и свобода на избора на място на работа;

- чл.129, ал.3 от Конституцията на Република България, съобразно който основанията за освобождаване от длъжност на несменяемите магистрати (а такива са всички съдии в специализираните съдилища) са: 1. навършване на 65-годишна възраст; 2. подаване на оставка; 3. влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода за умишлено престъпление; 4. трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от една година; 5. тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения, както и действия, които накърняват престижа на съдебната власт.

Проекто-норми, които предвиждат принудително преместване на магистрат от едно място на друго, без негово съгласие противоречат на Конституцията на Република България, на наднационалното законодателство и представляват явна дискриминация и репресия спрямо специализираните съдии. Подобни норми оправдано биха предизвикали атакуване на евентуално извършени по този ред преназначавания с всички легитимни способи.

По предложенията свързани с параграф 43 и 44:

Срокът на законопроекта – седем дни е крайно недостатъчен за прехвърлянето на преписките и делата по компетентност. Той не държи сметка, за техния брой, за техния обем, както и за обстоятелството, че до реалното си преназначаване, магистратите от специализираните институции са длъжни да изпълняват служебните си задължения, а това включва заетост с насрочени от по-рано съдебни заседания, подготовка за тях, за съдиите – изготвяне на мотиви по съдебни актове и пр. Изобщо не е предвидено от вносителите на законопроекта, че много от делата се придружават от голям брой веществени доказателства, които винаги следват делото, т.е. необходимо е да се обезпечи и тяхното предаване.

По предложенията свързани с параграф 46 и 47:

Структурата на § 46 и § 47 на законопроекта текстово е в явно отклонение от тази на предходните параграфи и демонстрира непоследователност. Освен това употребените изрази „закрито заседание“ или „разпоредително заседание“, ако не са еднозначно заменени с израза „заседание по чл.327 от НПК“, създават объркване, защото е възможно въззивната инстанция да проведе и други по естеството си закрити заседания, преди да даде ход на делото (прим.

по чл.326 от НПК по оттегляне на жалба и/или протест, каквото оттегляне може да има и само за една от множество подадени жалби).

По предложенията свързани с параграф 52 и 53:

Необходимо е изрично допълване на разпоредбите, за да е достатъчно ясно, че прекратяването на атестационните и конкурсните процедури се прекратяват само и единствено за закритите органи. Това е важно, защото конкурсната процедура за апелативните съдилища в Република България е една обща за всички тях. Една обща е процедурата и за апелативните прокуратури. Тоест магистратите от Специализирания наказателен съд кандидатстват за повишаване за колкото желаят апелативни съдилища. Няма нито един магистрат, който да кандидатства само за повишаване в АСНС. Аналогично е и при прокурорите. Абсолютно недопустимо е при това положение да се прекратява конкурсната процедура или да се прекратява атестационната такава, особено ако към момента на влизане на закона в сила, помощните атестационни комисии вече са изготвили атестациите на кандидатите.

ВНОСИТЕЛ:

Дани Каназирева